

## АКАЗІЯНАЛЬНЫЯ ПРЭФІКСАЛЬНА-СУФІКСАЛЬНЫЯ ДЗЕЯСЛОВЫ Ё БЕЛАРУСКІХ МАСТАЦКІХ ТЭКСТАХ 20-Х ГАДОЎ XX СТАГОДДЗЯ

Кожная мова ё сваім гістарычным развіцці пастаянна папаўняецца новымі лексічнымі адзінкамі. Узбагачэнне слоўніка можа адбывацца за кошт засваення слоў дыялектнай мовы, узнікнення новых значэнняў ужо вядомых слоў, запазычання з іншых моў і стварэння новых лексічных адзінак.

Вялікую цікавасць выклікае стварэнне новых слоў, што дае магчымасць прасачыць “узаемаадносіны” паміж мовай і маўленнем, асабліва калі мець на ўвазе, што ўсе новыя словы ствараюцца ё маўленні [1, с.155], а потым або прымаюцца літаратурнай мовай, становяцца узуальнымі, або застаюцца ўласна маўленчымі фактамі. Як трапна заўважыў В.У.Вінаградаў, “моўная сістэма не толькі “парадкае” маўленне, не толькі стрымлівае яго ё пэўных берагах, але і папаўняецца ім, выкарыстоўваецца пад яго моцным уздзеяннем” [2, с.31].

Як вядома, сярод новых слоў выдзяляюцца дзве групы лексем. Першую складаюць словы, што ствараюцца пераважна з намінацыйнымі мэтамі, маюць пэўную грамадскую неабходнасць і ўваходзяць у літаратурную мову. Гэта неалагізмы. Другую групу складаюць словы, што ствараюцца найчасцей пісьменнікамі з канкрэтнымі стылістычнымі ці (радзей) намінацыйнымі мэтамі і звычайна фіксуюцца ё мастацкім тэксце. Такія лексемы прынята называць аказіянальнымі. Не занатаваныя ё слоўніках, яны захоўваюць сваю навізну на значна большым часавым адрэзку, чым неалагізмы, а многія з іх, што маюць адзінкавае ўжыванне, практычна ніколі не “старэюць”.

Сваеасаблівым “пунктам адліку” інтэнсіўнай аўтарскай словатворчасці прынята лічыць пачатак XX стагоддзя, калі імкненне да абнаўлення паэтычнага слова з’явілася самым папулярным лозунгам часу і вялікая колькасць новаўтварэнняў стала ўстойлівай стылістычнай рысай многіх паэтаў [3, с.42; 4, с.84]. У прыватнасці, у рускай літаратуры адзін толькі В.Хлебнікаў стварыў некалькі тысяч аказіяналізмаў [5, с.21]; актыўна выкарыстоўвалі гэты прыём таксама А.Белы, В.Брусаў, У.Маякоўскі, С.Ясенін, І.Севяранін і інш.

У беларускай літаратуры выдатным словатворцам паказаў сябе Я.Купала, у якога “надзвычай ярка выявіўся моватворчы геній народа” [6, с.8]. Сапраўдны ўздым аўтарскай словатворчасці прыпаў на 20-я гг. XX ст., калі маладыя творцы для адлюстравання таго “бурапеннага” і “буравейнага” жыцця шукалі новыя формы, свежае, трапяткое слова. Захапленне ўласнымі інавацыямі было выклікана тым, што нормы беларускай літаратурнай мовы

толькі фарміраваліся і маладыя руплівыя “дойліды” беларускай літаратуры з “маладняцкім” запалам імкнуліся ўнесці свой уклад у стварэнне багатай, мілагучнай, выразна-дакладнай і разам з тым “блізкай да ўсяго працоўнага народу мовы, не адарванай ад яго” [7].

Даволі значны пласт аказіянальнай лексікі з беларускіх мастацкіх тэкстаў 20-х гг. складаюць прэфіксальна-суфіксальныя дзеясловы. У літаратурнай мове яны ўтвараюцца ад асноў назоўнікаў, прыметнікаў і дзеясловаў, радзей – ад лічэбнікаў і прыслоўяў (БГ, с.336). Зафіксаваныя аказіянальныя лексемы ўтвораны па наступных словаўтваральных тыпах:

1) прэфікс а- (аб-, аба-) + аснова назоўніка + суфіксы -ава-, -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘абкружыць, пакрыць з усіх бакоў тым, што названа ўтваральнай асновай’: **абвескаваць** ‘абкружыць вёскамі’: *Супастаўна каля хат абвяскована дарога: радасці і суму шмат, і натхнення многа* (У.Хадыка); **абгімніць** (тут і далей дзеясловы неакончанага трывання, утвораныя суфіксальным спосабам ад дзеясловаў закончанага трывання, падаём у пачатковай форме) ‘абкружыць з усіх бакоў гімнамі; уславіць у гімнах’: *Я канечна абуран: індустрыя? Алеж іншавічу б яе абгімніваць!* (А.Звонак); **абмякініць** ‘пакрыць з усіх бакоў мякінай’: *Хлявы раскідаюць каровы, абмякініўшы пысы ў мякіну* (Я.Купала); **абнэпіць** ‘абкружыць з усіх бакоў нэпам’: *Іду, а душы маёй камфракцыя абурана натоўпам абнэпленым* (А.Звонак); **абурштыніць** ‘пакрыць з усіх бакоў бурштынам’: *А ён [Ленін] глядзіць з тысячаў партрэпаў тысяччу вачэй з нямою думай з абурштыненых вітрын...* (Э.Бядуля); **абхаўтурыць** ‘пакрыць хаўтурамі’: *Хрыпне спеў лебядзіны ў абхаўтураным дыме палацаў* (У.Хадыка); **ажвірыць** ‘пакрыць жвірам’: *Не галла сэрца з журавамі у туман ажвіраных далін* (Т.Кляшторны); **азярняціць** ‘пакрыць з усіх бакоў зярнятамі’: *Скідае куточак, азярняціць поле...* (Я.Купала); **аквяціць (аквеціць)** ‘пакрыць з усіх бакоў кветкамі’: *... аквяці лугавыя пакосы...* (Я.Купала); *Аж так дасціг – аквечан хваліць – зямлі забранай сумных хат...* (Я.Купала); *Нядоля і слёзы сабой краць чало аквячалі...* (У.Дубоўка); *І вось паўстае, аквечаны заравам, ўзгадованы воляй высокі разгон...* (В.Маракоў); *Тады – я памятаю – ў вуліцах аквечаных ішлі ў сярмягах вы...* (Хв.Ільяшэвіч). Тып прадуктыўны ў літаратурнай мове (БГ, с.336). Большасць з зафіксаваных лексем мы зафіксавалі ў БМТ-20 па адным разе, і ўсяго адно слова – **аквяціць (аквеціць)** – адзначана ў некалькіх кантэкстах, прытым тройчы ў форме дзеепрыметніка. Толькі ў форме дзеепрыметніка ўжывалася 5 слоў, адно слова выкарыстана ў форме дзеепрыслоўя і 3 лексемы маюць кантэксты з асабовымі формамі дзеяслова.

Дэрыват **аквеціць** і вытворныя ад яго (**аквечаны, аквеціцца, аквечваць, аквечвацца**) прыняты літаратурнай мовай. Лексему **азярняціць** некаторыя даследчыкі разглядаюць як утвораную ад назоўніка **зярно** пры дапамозе суфікса -яці- [8, с.45], што, думаецца, малаверагодна;

2) прэфікс а- (аб-, аба-) + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘зрабіць тым, хто названы (што названа) ўтваральнай асновай’: **абеларусіць** ‘зрабіць беларусам (як у Беларусі)’: ... *пры патрэбе пазычаць [словы] можа і баяцца гэтага няма падставы, але, запазычыўшы тое ці іншае слова, трэба яго абеларусіць, г.зн. падпарадкаваць законам свае граматыкі...* (Яз.Лёсік); **акамсамоліць** ‘зрабіць камсамольцам’; **амаладнячыць** ‘зрабіць маладнякоўцам (тым, які адносіцца да “Маладняка”)’: “Маладняк” сваім юнацкім запалам акамсамоліў і амаладнячыў і тых старых пісьменнікаў, якія ўвайшлі ў “Маладняк” (А.Вольны).

Тып прадуктыўны ў літаратурнай мове (БГ, с.336). Лексема **абеларусіць** матывуецца таксама прыметнікам *беларускі* і часам разглядаецца як адпрыметнікавае ўтварэнне, хаця ССБМ не дапускае множнай матывацыі гэтага дэрывата і разглядае яго як утвораны выключна ад асновы назоўніка (с.17). Моўнай традыцыяй прыняты адзін дэрыват – **абеларусіць**;

3) прэфікс а- (аб-, аба-) + аснова прыметніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘зрабіць такім, які названы ўтваральнай асновай’: **аб’ясніць** ‘зрабіць ясным’: *Няўжо нас не аб’ясніць розум ясны?* (Я.Купала); **анясмеліць** ‘зрабіць нясмелым’: *І з паліцай вашых анясмеленых цымбалаў ураджайных хмель і скрыпак сох рабінавы не ўспеніўся вяселлем...* (Хв.Ільяшэвіч). Тып прадуктыўны ў літаратурнай мове (БГ, с.336–337);

4) прэфікс а- (аб-, аба-) + аснова назоўніка + суфікс -е- (-э-, -а-) = дзеяслоў са значэннем ‘набыць прыметы таго, хто названы ўтваральнай асновай’: **апанець** ‘набыць прыметы пана’: ... *няўжо я настолькі ... апанеў?..* (М.Зарэцкі). Тып лічым аказіянальным, паколькі ён не падаецца ў БГ, хаця, як нам здаецца, менавіта па ім утвораны узуальныя дзеясловы **азвярэць**, **асатанець** і пад., што, дарэчы, пацвярджае і ССБМ (с.33, 42). “Словообразовательный словарь русского языка” А.М.Ціханава аналагічныя дэрываты разглядае як прыставачныя ўтварэнні [9, т.1, с.365; 9, т.2, с.73];

5) прэфікс ад- + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘канчаткова завяршыць дзеянне, якое ўтваралася пры дапамозе таго, што названа ўтваральнай асновай’: **адгітарыць** ‘канчаткова завяршыць дзеянне, якое ўтваралася пры дапамозе гітары; адыграць, адгучаць’: ... *не падняць нам з смяротнай пасцелі ў сінярунь адгітарыўшых дзён* (Т.Кляшторны). Тып аказіянальны. Дэрыват **адгітарыць** мог быць утвораны таксама прэфіксальным спосабам (ад + гітарыць), на што ўказвае словаўтваральнае значэнне разгледжанага дзеяслова, якое змяшчае ў сабе і закончанасць дзеяння, што ўласціва прэфіксальным дэрыватам з прыстаўкай ад-, і значэнне, характэрнае патэнцыяльна магчымаму дзеяслову **гітарыць** (як і **цымбаліць**). Разгляд гэтага наватвора як прэфіксальна-суфіксальнага тлумачыцца тым, што лексема **гітарыць** у БМТ-20 намі не адзначана;

6) прэфікс з- (с-, са-) + аснова назоўніка + суфікс -е- (-э, -а) = дзеяслоў са значэннем ‘набыць выгляд таго, якасць ці ўласцівасць таго, што названа ўтваральнай асновай’: **здрыгвець** ‘набыць выгляд, якасць ці ўласцівасць дрыгвы’: *Перад сусветным вялікім мецяжом у прадсмяротным стогне здрыгвеюць гады* (П.Шукайла). Тып малапрадуктыўны ў літаратурнай мове (БГ, с.337);

7) прэфікс з- (с-, са-) + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘надаць выгляд таго, якасць ці ўласцівасць таго, што названа ўтваральнай асновай’: **зразорыць** ‘надаць выгляд, якасць ці ўласцівасць разоры; пакрыць маршчынамі’: *Час яшчэ твару майго не зразорыў* (М.Танк). Тып аказіянальны. Як падае БГ, пры дапамозе прэфікса з- (с-, са-) і суфікса -і- (-ы-) ў літаратурнай мове ўтворана толькі адно слова – *злямчыць* (с.337);

8) прэфікс з- (с-, са-) + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘прывесці ў стан, названы ўтваральнай асновай’: **з’ярміць** ‘прывесці ў стан ярма’: ... *падданых з’ярміў ён [ваўкапак] мільён* (Я.Купала); **спагардзіць** ‘прывесці ў стан пагарды’: ... *паўстань, спагарджаны наш дух!* (А.Моркаўка). Тып аказіянальны;

9) прэфікс з- (с-, са-) + аснова прыметніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘зрабіць такім, які названы ўтваральнай асновай’: **злысіць** ‘зрабіць лысым’: *Месяца хмурага рог стрэхі імішаныя злысіў* (А.Якімовіч). Тып прадуктыўны ў літаратурнай мове (БГ, с.337);

10) прэфікс за- + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘надзяліць (запоўніць, пакрыць) тым, што названа ўтваральнай асновай’: **заблакіціць** ‘надзяліць (запоўніць) блакітам’: *І вось заблакіціла крыллямі рань, пасечаныя чорныя шторы...* (М.Багун); **заснежыць** ‘пакрыць снегам’: *Заснежыў снежань* (А.Гурло); *Заснежыў месяц шлях-дарогу...* (А.Гурло). У другім кантэксце дзеяслоў ужыты ў пераносным сэнсе і мае словаўтваральнае значэнне ‘як бы надзяліць (запоўніць, пакрыць) тым, што названа ўтваральнай асновай’ (як бы пакрыць снегам; зрабіць светлым (падобным на снег)). Тып малапрадуктыўны ў літаратурнай мове (БГ, с.337–338). Лексема *заснежыць* прынята моўнай традыцыяй;

11) прэфікс за- + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘выканаць дзеянне, якое мае адносіны да таго, што названа ўтваральнай асновай’: **завырыць** ‘паляцець (у вырай)’: *Ў аблокі завырылі ў вырай [бакланы]* (З.Бядуля). Тып аказіянальны. Вытворнае і ўтваральнае слова ў кантэксце стаяць побач, чым актуалізуецца дэрывацыйная структура аказіяналізма, падказваецца шлях дэрывацыі;

12) прэфікс за- + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘выканаць дзеянне з дапамогай таго або падобна таму, што названа ўтваральнай асновай’: **заістужыць (зайстужыць)** ‘выканаць дзеянне з дапамогай істужкі ці падобна істужцы; завязаць’: *Ці знайду шурпавата-звычайныя словы, летуценні заістужыць шлях ці знайду?*

(У.Дубоўка); *Васількі зайстужыла ў вянок любая...* (У.Дубоўка); *Сум развею, не буду соўкаць, заістужу слова сталёвым каррэ* (У.Дубоўка); *Заістужана чырванню неба, чырвань хмар палягла на ваду* (З.Бандарына); *Толькі днём заістужыла неба, чуць прачнуўся зялёны ўсход...* (З.Бандарына); **запрыгоршчыць** ‘выканаць дзеянне з дапамогай прыгаршчаў або падобна прыгаршчам’: *Палыны пасівелі на ўзгорку, запрыгоршчыць і кіне іх вецер* (У.Дубоўка). Тып аказіянальны. Семантыка лексемы *заістужыць* у кантэкстах З.Бандарыны не зусім выразная (словаўтваральнае значэнне дэрывата набліжаецца да ‘набыць прыметы таго, што названа ўтваральнай асновай’), і ёсць верагоднасць, што паэтка стварыла амонім да слова У.Дубоўкі па іншым, таксама аказіянальным, тыпе;

13) прэфікс за- + аснова прыметніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘зрабіць такім, які названы ўтваральнай асновай’: **зацьмяніць** ‘зрабіць цьмяным’: ... *каса знячэўку зазваніла, зялёныя шук травы скасіла і кветак бласкі зацьмяніла* (А.Гурло). Слова створана ў адпаведнасці з прадуктыўным тыпам літаратурнай мовы (БГ, с.338);

14) прэфікс на- + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘злучаць з тым, што названа ўтваральнай асновай’: **наземіць** ‘злучаць з зямлёй; скідаць на зямлю’: *Дзігэта упартасці даўняй хада мой крок на пясок не наземіць* (У.Дубоўка); *І ціхазвонна і паволі восень лісцё наземіць, сцэле у даліны* (У.Дубоўка); *І пялёсткі наземіць мак, бо і ён перажыў сваё ішчасце* (У.Дубоўка); ... *пунсовасць пацеркі наземіць* (П.Трус); *Не сагнуць маладосць мая вены, хоць наземіць пялёсткі сады* (П.Глебка); *Хоць наземіць пялёсткі сасы, зацвіце мая радасць – шыршына* (П.Глебка); Тып аказіянальны, прадстаўлены адным наватворам, які ўжываўся ў БМТ-20 даволі шырока. Намі зафіксаваны прыклады ўжывання лексемы *наземіць* і з некалькі іншым значэннем (адценнем значэння) – ‘асыпацца (на зямлю), усцілаць (зямлю)’: *Радасць наземіць – жывой пазалотаю* (З.Бандарына); *І наземіць пялёсткамі мак цёмна-шэрую ў просіні глебу* (Н.Маркава). Улічваючы сюжэтна-сэнсавое падабенства кантэкстаў З.Бандарынай і Н.Маркавай з вышэй прыведзенымі кантэкстамі іншых паэтаў, можна выказаць меркаванне, што абедзве аўтаркі выкарысталі гатовы наватвор У.Дубоўкі, надаўшы яму некаторае семантычнае адценне, а не стварылі паралельна самастойныя лексемы з самастойным значэннем;

15) прэфікс раз- (рас-) + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘вызваліць ад таго, што названа ўтваральнай асновай’: **распакорыць** ‘вызваліць ад пакоры’: *А гоні ўжо узораны і сілы распакораны ад паншчынных бядот* (Я.Купала); **распрыгоршчыць** ‘вызваліць ад прыгаршчаў’: *Мо затым і прыемна, і горка, калі скрозь распрыгоршчыць іх [палыны] вецер* (У.Дубоўка). Тып малапрадуктыўны ў літаратурнай мове (БГ, с.339). Разгадаць семантыку і шлях дэрывацыі лексемы *распрыгоршчыць*

(як і разгледжанага вышэй дзеяслова *запрыгоршчыць*) дапамагае наступны кантэкст У.Дубоўкі: *Вецер ліст рассыпае прыгоршчамі*;

16) прэфікс у- + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘прывесці каго-небудзь (што-небудзь) у стан, названы ўтваральнай асновай’: **умагіліць** ‘прывесці (давесці) да магілы’: *Тут жа логіка падстаўная такая, што жыўцом, здаецца, умагіліць* (У.Дубоўка); **упакорыць** ‘прывесці каго-небудзь (што-небудзь) у стан пакоры’: ... *ужо віхурную стыхію час упакорыў і суняў* (Я.Пфляўмбаўм); *Чаму, чаму гэтак упакорыў нас, Божа?* (К.Сваяк). Слова лічым утворанымі з адхіленнем ад моўнага тыпу, бо ў літаратурнай мове тып непрадуктыўны (БГ, с.340);

17) прэфікс у- + аснова прыметніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘надзяліць той прыметай, якая названа ўтваральнай асновай’: **увекапомніць** ‘зрабіць векапомным’: *То не шум векавы Ціміта ўвекапомніў* (Я.Купала); **удастойніць** ‘зрабіць дастойным’: [Спраўнік]. *Тады дазвольце і я свой мундзір удастойню* (Я.Купала); **уцялесіць** ‘надзяліць цялесным’; *удзяліць шмат увагі цялеснаму*: ... ён [М.Нікановіч] *не горш паэты “уцялесіць” можа* (Т.Трыкліні). Тып прадуктыўны ў літаратурнай мове (БГ, с.340). Лексема **уцялесіць** магла быць утворана таксама ад рускага *телеса* па аказіянальным тыпе са словаўтваральным значэннем ‘надаць шмат увагі таму, што названа ўтваральнай асновай’.

18) прэфікс уз- (ус-) + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘выканаць дзеянне пры дапамозе таго або падобна таму, што названа ўтваральнай асновай’: **ускоўдрыць** ‘выканаць дзеянне пры дапамозе коўдры (падобна коўдры); пакрыць’: *Між зёлак пахлых і пад лінай ускоўдрыць нас з табсі тулан* (У.Дубоўка); ... *ускоўдраны мглою абшары* (У.Дубоўка); ... *небс ускоўдрылі хмары...* (У.Дубоўка); **ускрыліць** ‘выканаць дзеянне пры дапамозе крылаў (падобна крылам); узняць’: *Ускрылены надзеі...* (М.Лужанін); *Погляд прыцішаны, упарты лятункамі не ўскрыліць дух* (У.Жылка). Тып аказіянальны. Як відаць з кантэкстаў, наватворы **ускоўдрыць** і **ўскрыліць** ужываліся ў БМТ-20 не толькі ў асабовых формах, але і ў форме дзеепрыметніка;

19) прэфікс уз- (ус-) + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘утварыць дзеянне, якое пэўным чынам звязана з тым, што называе ўтваральная аснова’: **ўспаветрыць** ‘узняць (у паветра)’: *Капэльмэйстар, загадна ўспаветрыўшы рукі, первястковы хаос ладуніў на крышталі* (У.Дубоўка); *Сагнуўшыся арлінагорба, ўспаветрыўшы ў прасцяг руку – то Афрадытай, то Ніобай здавалася дзяўчына* (У.Дубоўка); *А можа тут зваліўся той каменьчык, што пачаў імчацца, ўспаветраны тваёй рукой?* (У.Дубоўка). Тып аказіянальны. Адзіная зафіксаваная намі лексема ўжыта ў формах дзеепрыметніка і дзеепрыслоўя;

20) прэфікс уз- (ус-) + аснова назоўніка + суфікс -і- (-ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘надаць дзеянню тое, што названа ўтваральнай асновай’:

**узрытміць** ‘надаць рытм’: *Узрытмена сэрцаў пульсацыя* (Я.Пушча). Тып аказіянальны;

21) прэфікс уз- (ус-) + аснова прыметніка + суфікс -і- (ы-) = дзеяслоў са значэннем ‘надзяліць той прыметай, якая названа ўтваральнай асновай’: **узбыстрыць** ‘зрабіць быстрым’: *Узбыстрыны жадаванні...* (М.Лужанін). Лексема ўтворана ў адпаведнасці з моўным прадуктыўным тыпам (БГ, с.340);

Такім чынам, разгледжаныя прэфіксальна-суфіксальныя дзеясловы склалі 21 словаўтваральны тып, аднак іх прадуктыўнасць у БМТ-20 невялікая. Аналіз 40 слоў паказаў, што 32 дэрываты матывуюцца асновамі назоўнікаў, а 8 лексем – асновамі прыметнікаў. У васьмі наватвораў адзначана шматразовае ўжыванне. Большасць разгледжаных прэфіксальна-суфіксальных дзеясловаў (25 слоў) утворана па тыпах літаратурнай мовы. З адхіленнем ад моўных тыпаў створаны 2 лексемы, па аказіянальных тыпах – 13 дэрыватаў. Сталі набыткам літаратурнай мовы і фіксуюцца апошнімі слоўнікамі 3 аказіянальныя дзеясловы, утвораныя прэфіксальна-суфіксальным спосабам: *абеларусіць, аквеціць, засяжыць*.

#### УМОЎНЫЯ АБАЗНАЧЭННІ

- БМТ-20 – Беларускія мастацкія тэксты 20-х гг. XX ст.  
БГ – Беларуская граматыка: У 2-х ч. Ч. 1: Фаналогія. Арфаэпія. Марфалогія. Словаўтварэнне. Націск. – Мінск: Навука і тэхніка, 1985. – 432 с.  
ССБМ – Бардовіч А.М., Круталеніч М.М., Лукашанец А.А. Словаўтваральны слоўнік беларускай мовы: Вучэб дапам. для агульнаадукац. школ, ліцэяў, гімназій. – Мінск: Бел. навука, 2000. – 413 с.

#### ЛІТАРАТУРА

1. Ханпиря Э.И. Об окказиональном слове и окказиональном словообразовании // Развитие словообразования современного русского языка. – М.: Наука, 1966. – С. 153–166.
2. Григорьев В.В. Проблемы русской стилистики. – М.: Высш. шк., 1981. – 320 с.
3. Александрова О.И. Поэтические неологизмы начала XX века // Рус. речь. – 1974. – №1. – С. 42–46.
4. Александрова О.И. Новообразования в поэтическом творчестве Маяковского и его современников: Использование отвлеченных существительных с суффиксами -ость, -й, -ний, -ений // Ученые записки института / Горьк. пед. ин-т. – 1967. – Вып. 62 – С. 84–104.
5. Григорьев В.П. Словотворчество и смежные проблемы языка поэта. – М.: Наука, 1986. – 256 с.
6. Гілевіч Н.С. Валадар роднага слова // Гілевіч Н.С. Удзячнасць і абавязак: Літ.-крытыч. артыкулы і нататкі. – Мінск: Маст. літ., 1982. – С. 3–18.
7. Дубоўка У. Фармальна-мастацкія дасягненні маладнякоўцаў // Сав. Беларусь. – 1925. – 25 лістап.

8. Бобрык У.А. Спосабы ўтварэння дзеясловаў-наватвораў у мове Купалы // Беларуская мова. – 1982. – Вып. 10. – С. 44–49.

9. Тихонов А.Н. Словообразовательный словарь русского языка: В 2 т. – М.: Рус. яз., 1990. Т. 1–2.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ